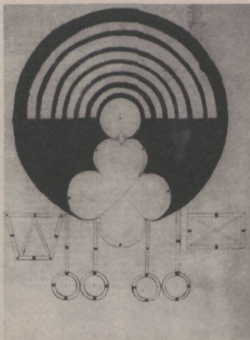

MEDIEVALIA

13

Universitat Autònoma de Barcelona

Servei de Publicacions

Universitat Autònoma de Barcelona.

Institut d'Estudis Medievals

Núm. 13, 1996-1997, ISSN 0211-3473

MEDIEVALIA

13

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
Bellaterra, 1998

DADES CATALOGRÀFIQUES RECOMANADES PEL SERVEI DE BIBLIOTECUES
DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Medievalia

Medievalia / Universitat Autònoma de Barcelona, Instituto Universitario de Estudios Medievales ; dir. Federico Udina Martorell. — Núm. 1 (1980)- . — Bellaterra [Barcelona] : Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions, 1980- . — 22 cm

ISSN 0211-3473

Anual. — A partir del núm. 7 dir.: J.E. Ruiz-Domènec. — A partir del núm. 12 (1995) canvia el nom de la menció de responsabilitat per: Institut d'Estudis Medievals

I. Universitat Autònoma de Barcelona, Instituto Universitario de Estudios Medievales

II. Universitat Autònoma de Barcelona, Institut d'Estudis Medievals

1. Història medieval — Revistes

94

Director

José Enrique Ruiz-Domènec

Consell Asesor/Editorial Advisory Board

David Abulafia (Univ. de Cambridge, Anglaterra), Gabriella Aivaldi (Univ. de Gènova, Itàlia), Carlos Alvar (Univ. de Alcalá de Henares, Espanya), Stefan Andreescu (Univ. de Bucarest, Romania), Martin Aurell (Univ. de Poitiers, França), Kathleen Biddick (Univ. Notre Dame, Indiana, Estats Units), Franco Cardini (Univ. de Florència, Itàlia), Rafael Conde (Archivo de la Corona de Aragón, Espanya), Paul Freedman (Univ. de Yale, New Haven, Estats Units), Gabor Klancizay (Univ. de Budapest, Hongria), José Hinojosa (Univ. de Alacant, Espanya), Miguel Angel Ladero (Univ. Complutense de Madrid, Espanya), Mario Mancini (Univ. de Bolònia, Itàlia), Manuel Nufiez (Univ. de Santiago de Compostela, Espanya), Esteban Sarasa (Univ. de Saragossa, Espanya), Frederic Udina (Univ. Autònoma de Barcelona, Espanya), Isabel del Val (Univ. de Valladolid, Espanya)

Consell de Redacció/Editorial Board

J.J. Cortés i Antoni Udina (coordinadors); Daniel Durán Duelt, Xavier Gil Roman, Xavier Robles, Francisco Rodríguez Bernal, Joan Ruiz i Cullel, Núria Silleras

Redacció

Universitat Autònoma de Barcelona
Institut d'Estudis Medievals
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain

Subscripció i administració

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. (93) 581 17 15. Fax (93) 581 20 00

Intercanvi

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques
Secció d'Intercanvi de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. (93) 581 11 93

Coberta

Loni Geest & Tone Høverstad

Composició i filmació

MCMXCII, S.A.
c/ de l'Art, 81, local
08041 Barcelona

Edició i impressió

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. (93) 581 15 96. Fax (93) 581 20 00

ISSN 0211-3473

Dipòsit legal: B. 5.220-1981

Impress a Catalunya

Impress en paper ecològic

Mercedes
pimas
boletín
suscr.p.
cion)

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia, el tractament informàtic i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer és rigorosament prohibida sense l'autorització escrita dels titulars del «copyright», i estarà sotmesa a les sancions establertes a la Llei. S'autoritza la reproducció de l'índex i dels resums sempre que n'aparegui la procedència.

Aquesta revista es regeix pel sistema de censors.

Índex

Medievalia.

Núm. 13, p. 1-166, 1996-1997, ISSN 0211-3473

Les paraules clau són en llenguatge lliure.

S'autoritza la reproducció de les pàgines de l'índex i els resums.

Articles

- 9-34 **Cardini, F.** (Dipartimento Storia Medievali, Università di Firenze, Itàlia)

La presenza dell'Apocalisse nella cultura italiana ed europea tra medioevo ed età presente. *Medievalia*, 1996-1997, núm. 13, p. 9-34.

Resseguint el tema apocalíptic a través de diversos escrits, l'autor analitza la seva recepció a Itàlia i els seus usos religiosos i laics; tot atenent la relació amb diferents corrents religiosos, herètics i mil·lenarístics.

Paraules clau: Apocalipsi, De investigatione Antichristi, Ludus de Antichristo, heretgia, franciscans, Joaquim de Fiore, imperi, papat, apostòlics.

Revelations' presence in Italian and European culture between Middle Age and present

Following apocalyptic theme across several texts, the author analyze its reception in Italy and its religious and lay uses; attending to its relation with various religious, heretical and millenaristic movements.

Key words: Revelations, De investigatione Antichristi, Ludus de Antichristo, heresy, franciscans, Joachim of Fiore, empire, papacy, apostholic.

- 35-48 **Kosto, A.J.** (The Department of History, Washington State University, USA)

Making and keeping agreements in medieval Catalonia, 1000-1200. *Medievalia*, 1996-1997, núm. 13, p. 35-48.

The author proposes an explanation of the diplomatic, judicial and political context in which the *convenientia* emerged—a documentary typology which establishes an individual and private agreement in Catalonia during the 11th and 12th centuries, concerning a wide variety of legal acts—, tracing a description of the development of its political and social employment as an important element of structure. He also indicates the causes of its further decline.

Key words: castle holding, episcopal and monastic military lordship, comital power, *convenientia*, agreement, Catalonia.

Fer i observar acords a la Catalunya altomedieval (1000-1200)

L'autor proposa una explicació del context diplomàtic, jurídic i polític de l'aparició de la *convenientia* —una tipologia documental que estableix un contracte individual i privat al voltant d'una àmplia diversitat d'actes jurídics, a la Catalunya dels segles XI i XII. Estudia el desenvolupament del seu ús social i polític com un element important d'estructura i assenyalava les causes de la seva decadència.

Paraules clau: tinença de castells, domini militar episcopal i monàstic, poder comtal, *convenientia*, acord, Catalunya.

Entrevista

- 51-63 **Consell de redacció de *Medievalia*** (Universitat Autònoma de Barcelona. Institut d'Estudis Medievals)
Peter Brown en Barcelona. *Medievalia*, 1996-1997, núm. 13, p. 51-63.

El prestigioso historiador irlandés P. Brown ofrece, a través de una entrevista, un repaso a algunos temas que han centrado sus investigaciones. Profundiza sobre aspectos de la Antigüedad Tardía, la religiosidad y el pensamiento de los Padres de la Iglesia y el cristianismo.

Paraules clau: Antiguitat tardana, religiositat, cristianisme, patristica, purgatori

The prestigious irish historian P. Brown offers, in an interview, a revision of his investigations. He dives into some aspects of Late Antiquity, religiosity, thinking of patristic and of Christianity.

Key words: Late Antiquity, religiosity, christianity, patristic, purgatory.

Necrològica

- 67-78 **Cortés García, J.J. (coord.)** (Institut d'Estudis Medievals, Universitat Autònoma de Barcelona)
Georges Duby: rigor y renovación de los estudios sobre edad media europea. *Medievalia*, 1996-1997, núm. 13, p. 67-78.

Crítica

- 81-95 **Gil i Roman, Xavier.** (Institut d'Estudis Medievals, Universitat Autònoma de Barcelona)
Una nueva edición de *Guillermo el Mariscal*. *Medievalia*, 1996-1997, núm. 13, p. 81-95.

Con motivo del treinta aniversario de Alianza Editorial, ésta decidió reeditar, en el seno de su Biblioteca Conmemorativa, la obra del desaparecido Georges Duby: *Guillermo el Mariscal o el mejor caballero del mundo*, coincidiendo con el primer aniversario de su muerte. La misma está complementada con un erudito estudio realizado por el profesor y catedrático de Historia Medieval en la Universitat Autònoma de Barcelona, José Enrique Ruiz Doménec.

Paraules clau: amistad, amor, fidelidad, lealtad, liberalidad, matrimonio, mujer, nobleza, parentesco, proeza.

Whit motive of Alianza Editorial's thirtieth anniversary, it was decided to reissue, within its Biblioteca Conmemorativa: *Guillermo el Mariscal o el mejor caballero del mundo* by Georges Duby coinciding with the firts anniversary of his death. That work is complemented with a scholar study realized by José Enrique Ruiz Doménec, Professor of Medieval History of the Universitat Autònoma de Barcelona.

Key words: friendship, love, fidelity, generosity, marriage, woman, nobility, kinship, exploit.

97-149 Ressenyes

Pérez Prendes, José Manuel. *Instituciones Medievales* (Raquel Galdon i Arrué).

Duby, Georges. *Dames du XIIe. siècle. Vol. II. Le souvenir des aïeules* (F. J. Rodríguez Bernal).

Duby, Georges. *Dames du XIIe. siècle. Vol. III. Ève et les prêtres* (F. J. Rodríguez Bernal).

Redon Odile; Sabban, Françoise; Serventi, Silvano. *La Gastronomie au Moyen Age, 150 recettes de France et d'Italie* (Vanessa Giorgio).

Brown, Peter. *La formación dell'Europa cristiana. Universalismo e diversità* (Sergi Llonch Castrillo).

Artigues i Conesa, Pere Lluís; Blasco i Arasan. Mònica; Riu-Barrera, Eduard; Sardà i Vilardaga, Maria. *Les excavacions arqueològiques al monestir de Sant Cugat del Vallès o d'Octavià (1993-1994). La fortalesa romana, la basílica i la implantació del monestir.* (Joan Ruiz i Culell).

Depeyrot, Georges. *Crises et inflation entre Antiquité et Moyen Âge* (Sergi Llonch Castrillo).

Faci Lacasta, Javier. *Introducción al mundo bizantino* (Daniel Duran Duelt).

Nirenberg, David. *Communities of Violence. Persecution of Minorities in the Middle Ages* (Brian Catlos).

Gutiérrez González, José Avelino. *Fortificaciones y feudalismo en el origen y formación del Reino Leonés* (Manuel Checa Martínez).

Guifré i Ribas, Pere; Soler i Simón, Santi. *Els Farners: Vassalls de senyors i senyors de pagesos* (F. J. Rodríguez Bernal).

Commeno, Ana. *La Alexiada* (Xavier Gil Román).

Basso, Enrico. ΓΕΝΟΒΕΖΟΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΙ ΣΤΙΣ ΥΠΕΡ-ΠΟΝΤΙΕΣ ΧΩΡΕ ΕΓΓΡΑΦΑ ΣΥΝΤΑΧΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΧΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ *Giuliano de Canella* (2 Νοεμβρίου 1380 - 31 Μαρτίου 1381) / *Notai genovesi in oltremare atti rogati a Chio da Giuliano de Canella* (2 Novembre 1380 - 31 Marzo 1381). (Daniel Duran Duelt).

Blanco Valdés, Carmen F. *El Amor en el Dolce Stil Novo. Fenomenología: teoría y práctica* (Ingrid Vindel Pérez).

Hamesse, Jaqueline. *Bilan et perspectives des Études médiévales en Europe* (F. J. Rodríguez Bernal).

Le Goff, Jacques. *La vieja Europa y el mundo moderno* (Javier Robles Montesinos).

Fossier, Robert. *La société médiévale*. (Xavier Gil Roman).

Pozza, Marco; Ravegnani, Giorgio. *I trattati con Bisanzio, 1265-1285, a cura di...* (Daniel Duran Duelt).

Little, Lester K. *Benedictine Maledictions. Liturgical Cursing in Romanesque France* (Javier Robles Montesinos).

Engen, Jonh van. *The Past and Future of Medieval Studies* (Núria Silleras Fernández).

Riquer, Martí de. *Les poesies del trobador Guillem de Berguedà* (Núria Silleras Fernández).

Chartier, Alain. *La bella dama despiadada* (Sònia Rodríguez i Bernal).

Contreras, Antonio. *Cantar de la hueste de Igor* (Fernando Baena Olmos).

Camille, Michael. *Image on the Edge. The Margins of Medieval Art* (Maria Assupta Garcia Renau)

151-162 Cròniques

Seminario *Trovadores, juglares y predicadores de la edad media y su divulgación a finales del siglo XX* (F. J. Rodríguez Bernal).

Coloquio Internacional *La Chanson de Geste e il Ciclo di Guglielmo d'Orange* (F. J. Rodríguez Bernal).

Economia e Territorio nel Medioevo (Daniel Duran Duelt; Javier Robles Montesinos; Núria Silleras Fernández).

L'Europe de les ciutats i els camins. Art, cultura i societat al segle XV (Gemma Lorenzo i Corominas).

165-166 Informació editorial

Universitat Autònoma de Barcelona

Servei de Publicacions